

kísérleti kiadvány a magyar kortárs divat és a népművészet kapcsolatáról

Kísérleti, kreatív kiadványomban a magyar kortárs divat és a népművészet kapcsolatát vizsgáltam. Magyarország és a környező országok régióinak mindegyike rendelkezik gazdag, egyedi népművészeti múlttal, történelemmel, hagyományokkal, jellemzőkkel és stílusjegyekkel, szimbólumrendszerrel. Kiadványom egyszerre tanulmány és kísérlet, melyben olyan kortárs tervezőket, művészeket, személyeket gyűjtöttem össze, akiknek munkássága vagy 1-1 saját projektje, alkotása kísérletet tesz arra, hogy kapcsolatokat teremtsen a népművészeti múlt és hagyományok valamint a jelenkori kortárs divat és művészet között.

A kiadvány elméleti háttérének megalapozásának érdekében a munkámat egy kutatási folyamat előzte meg, melyben egyrészt a magyar és a határon túli országok népművészetét vizsgáltam meg általánosan, különös figyelmet fordítva a népviseletre, azon belül a különböző népi motívumok használatára, ábrázolásmódjára, jelentéstartalmára. Legfőképpen az volt a célom, hogy amellet, hogy az elméleti, történelmi háttérrel kapcsolatban megfelelő tudást szerzek a kiadvány szerkesztési folyamatai előtt, legfőképpen vizuális szempontból teremtsék egy megfelelő mennyiségű és kellőképpen diverz adatbázist ahhoz, hogy munkámban a népművészet motívumait, anyagait széleskörűen tudjam felhasználni, lefedve a legtöbb területet. Ehhez nagy segítségemre voltak a különböző területek népművészeti kiadványai, könyvei, albumai, fényképgyűjteményei. Az ehhez kapcsolódó gyűjtőmunkámban szerepelt még különböző textíliák, anyagok gyűjtése, mellyel ugyan kisebb területet tudtam lefedni, mégis ekkor fogalmazódott meg, hogy a kiadvány szerkesztése folyamán a textillel, a hímzésekkel, csipkével, mint anyaggal valamilyen módon kísérletezni szeretnék.

Az elméleti háttér folyamataihoz hozzá tartozott még továbbá a kiadvány szöveges tartalmának szerkesztése illetve összegyűjtése, melyhez a magyar kortárs divat vizsgálata volt a következő lépés. Fontos szempont volt, hogy hasonlóan mint a "múlt" megvizsgálásával kapcsolatban, úgy a jelenkorban is feltérképezem a kortárs divat stílusjegyeit, anyaghasználatát, jellemzőit, majd a témához közelebb érve, annak szereplőit, tervezőit akik valamilyen formában kapcsolódnak a népművészethez és maguk is kísérletet tesznek arra, hogy a múltat és a jelenkort alkotói folyamataikban egyesítsék. A kiadványba négy ilyen alkotót, személyt foglaltam bele. Igyekeztem ebben is a diverzitást előnyben részesíteni, így került bele népviselet gyűjtő, egyetemi diplomamunka és kortárs tervező is.

Vizsgáltam továbbá kortárs divat magazinokat, témához kapcsolódó kiadványokat formai szempontból, figyelmet fordítva a tipográfia, képek, illusztrációk, layout formai megoldásaira.

Ezen a ponton rendelkeztem egy megfelelő mennyiségű gyűjteménnyel és megfigyeléssel a népművészeti elemekből, szabásmintákból, textíliákból, fotókból, egyéb vizuális anyagokból, illetve az elméleti és tartalmi rész szempontjából a kortárs alkotó személyeket bemutató

szövegekkel, velük készült interjúkkal, saját leírásaikkal, illetve a munkásságuk során készült témához releváns projektek fotóival, leírásaival.

Ekkor kezdődhetett maga a tervezési folyamat.

Fő koncepcióm a tervezés során az volt, hogy a kiadvány felépítés szempontjából rendelkezzen egy kortárs divatmagazin megoldásaival, mind a méret, tipográfiai megoldások, layout tekintetében, ezzel erősítve a kiadvány kortárs vonatkozásait. Továbbá célom volt, hogy a kiadvány formailag ne legyen teljesen zárt, hiszen a múltbéli elemek jelenkori továbbgondolásának, új művészeti koncepciókba való beleszövésének lehetősége szinte végtelen, így kötészet szempontjából egy lefűzhető. gyűrűs megoldást választottam, hogy a bővíthetőség érzetét keltse az olvasó számára.

A belívek szerkesztésénél, kialakításánál is hasonlóképp mint a kötészet koncepciójánál szerettem volna megőrizni a továbbgondolhatóság, a tovább szerkeszthetőség lehetőségének érzetét, melyet a különböző típusú papírokra és anyagokra való nyomtatással, illetve a kiadványba utólagosan beleragasztott, tűzött fotókkal és a layout, a használt szövegek itt-ott szerkesztetlen, akár kézzel írott, vázlatos elemeivel értem el. Tipográfiai szempontból kortárs, modern betűtípust vegyítettem egy klasszikusabb talpas betűtípussal, ezzel is reflektálva a múlt és jelen párhuzamaira.

A kortárs tervezők illetve személyek és alkotásaikról készült fotók használata mellett a digitalizált anyagokkal való kísérletezés volt a következő lépés. Az előzetesen összegyűjtött analóg vizuális anyagokat digitalizáltam, szkenneltem és ezeket digitálisan szerkesztettem tovább. Célom az volt, hogy ezeket az anyagokat, hímzéseket, mintákat és textíliákat olyan módon ronszoljam, ami felveti a kiadványom fő kérdését: Mi történik, ha ezeket a gazdag jelentéstartalommal történő népi elemeket kiragadjuk eredeti kontextusukból? Megmaradhat-e eredeti céljuk vagy azzal, hogy alkalmazzuk azokat a kortárs viszonylatban, akár nem megfelelő háttértudással, ronszolódik-e jelentésük, értékrendszerük?

A vizuális nyelvezet, a képek, motívumok elhelyezése, továbbgondolása akár általam illusztrált, átalakított formában ezeket a kérdéseket veti fel, miközben a kiadványt lapozzuk. A benne található néhány alkotó, személy is hasonló gondolatokat fogalmaz meg interjúk, szakdolgozatok vagy koncepciók megalkotása során, hiszen fontos szempont, hogy ha a két kort összekapcsoljuk egy jelenkori alkotásban és azt hagyományörző, értékörző céllal tesszük, a népművészet szimbólumrendszereihez, motívumaihoz kellő tudatossággal és elméleti háttértudással rendelkezve tegyük, hiszen így tud igazán magasszintű jelentéstartalommal, értékkel bírni alkotásunk.

